

Remissyttrande

Datum 2025-03-18

Diarienummer RS 2025-00234

Justitiedepartementet

Ert diarienummer: Ju2024/02620

Säkerhetsprövningar – nya regler (SOU 2024:88)

Sammanfattning

Västra Götalandsregionen (VGR) anser i huvudsak att utredningens förslag om nya regler gällande säkerhetsprövningar är bra. I förslaget till nya regler förtydligas säkerhetsprövningens krav genom att beskriva konkreta förslag som underlättar hanteringen av säkerhetsprövningsprocessen för regionerna.

VGR avstyrker dock förslaget att kunna överklaga ett säkerhetsprövningsbeslut. VGR anser att konsekvenserna av överklagan behöver utredas ytterligare innan en sådan möjlighet införs.

Specifika inspel

Kapitel 3 Säkerhetsprövning**Sidan 353**

Utredningen föreslår att det som huvudregel är verksamhetsutövaren i ett säkerhetsskyddsavtal som ska göra den samlade bedömningen vid en säkerhetsprövning av personer som ska delta i verksamhetsutövarens säkerhetskänsliga verksamhet med anledning av ett säkerhetsskyddsavtal.

VGR anser att leverantören ska säkerhetspröva sin egen personal mot säkerhetsskyddsavtalet som är tecknat. Det är rimligt att leverantören, nyttjar sin egen säkerhetsskyddsorganisation till det.

VGR anser att verksamhetsutövare till ett tecknat säkerhetsskyddsavtal ska genomföra säkerhetsprövning på ledningen hos leverantören avtalet är tecknat med.

Kapitel 4**4.4 Grundutredningen****4.4.2 Säkerhetspolisens vägledning****Säkerhetsprövningsintervju och referenstagnation**

VGR avstyrker förslaget om att en säkerhetsprövning ska kunna överklagas (se nedan under Kapitel 10), men i det fall förslaget godkänns anser VGR att inspelning av säkerhetsprövningsintervjun ska vara

godkänt. VGR anser att det skulle ge bättre förutsättningar både för den prövade och samtalsansvariga vid ett eventuellt överklagande.

Kapitel 7 Överväganden om säkerhetsprövningen

7.4 Begreppet pålitlig från säkerhetssynpunkt

VGR ställer sig bakom denna bedömning och anser att det blir tydligare att använda sig av en lämplighetsbedömning vid säkerhetsprövningen som innefattar samtliga begrepp pålitlighet, sårbarhet och lojalitet. Förändringen tydliggör att det görs en helhetsbedömning.

7.5.4 Lagreglering om vilka personliga förhållanden som grundutredningen bör omfatta

Utredningen föreslår att det införs en ny bestämmelse i säkerhetsskyddslagen om att en grundutredning bör omfatta följande personliga förhållanden: a) brottslighet, b) samröre med kriminella, kriminella nätverk, terroristorganisationer, extremistiska rörelser eller extremister, c) ekonomiska förhållanden, d) anknytning till utlandet, e) missbruk, f) hälsotillstånd, samarbetsvilja, felaktig eller bristande information, och h) andra i säkerhetshänseende relevanta omständigheter.

VGR ställer sig bakom förslaget då det tydliggör vilka delar som behöver omfattas i en grundutredning.

Kapitel 8 Säkerhetsprövningsbeslut

8.3.2 Skriftlighetskrav för säkerhetsprövningsbeslut

Utredningen föreslår att det införs en ny bestämmelse i säkerhetsskyddslagen om att resultatet av säkerhetsbedömningen ska dokumenteras i ett skriftligt säkerhetsprövningsbeslut.

VGR anser inte att det föreslagna sättet för att kunna överklaga ett säkerhetsprövningsbeslut ska äga rum (se nedan under kapitel 10) men i det fall förslaget om överklagan godkänns ställer sig VGR bakom förslaget till ett skriftligt beslut. Det är av vikt att den klaganden kan ange vilket beslut han eller hon klagat på och därmed måste ett sådant säkerhetsprövningsbeslut vara skriftligt. VGR anser ett skriftligt säkerhetsprövningsbeslut innebär ett tydligare bevisläge och undanröjer eventuella motstridiga påståenden om vad som beslutats.

Kap 10 Överprövning av säkerhetsbeslut

Slutsats gällande möjlighet att överklaga ett säkerhetsprövningsbeslut

VGR avstyrker förslaget om möjligheten att kunna överklaga ett säkerhetsprövningsbeslut. I flera avseenden har inte utredningen analyserat, eller i övrigt redogjort för, vilka konsekvenser en möjlighet att överklaga ett säkerhetsprövningsbeslut får.

VGR anser att det i utredningen saknas resonemang i sin helhet avseende hur de föreslagna förändringarna påverkar verksamhetsutövarens arbetsledningsrätt i det fall en överprövande instans skulle upphäva ett säkerhetsprövningsbeslut. Det är inte heller tillräckligt klarlagt hur en överprövning skulle kunna påverka arbetsrättsliga processer, såsom exempelvis arbetsrättsliga tvister med grund i säkerhetsprövningsbeslut.

För att kunna upprätthålla ett tillräckligt gott säkerhetsskydd bedömer VGR att verksamhetsutövaren, tillsvidare, självständigt ska fatta beslut om vilka personer som är lämpliga från ett säkerhetsperspektiv att delta i den egna verksamheten, vilka övriga säkerhetsskyddsåtgärder som bör vidtas samt vilka risker som kan tas och kan hanteras inom den egna verksamheten.

Regionstyrelsen

Västra Götalandsregionen

Helén Eliasson

Regionstyrelsens ordförande

Håkan Sandahl

Regiondirektör